

Perspectiefnota

2025-2028

gemeente
Noordwijk

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Proces tot stand komen Perspectiefnota 2025-2028	3
3. Belangrijke ontwikkelingen	5
4. Financieel beeld Perspectiefnota 2025-2028	9
4.1 Uitgangspunten	9
4.2 Kaders van gezond financieel beleid	10
4.3 Financieel meerjarenperspectief	12
4.3.1 Totaalbeeld meerjarenperspectief	12
4.3.2 Startsituatie Programmabegroting 2024-2027	12
4.3.3 Autonoom beleid	13
4.3.4 Te nemen maatregelen	15
4.3.5 Algemene dekkingsmiddelen	18
4.3.6 Nieuw beleid	19
5. Investeringsplan	21
6. Proces richting opmaken programmabegroting	22

1. Inleiding

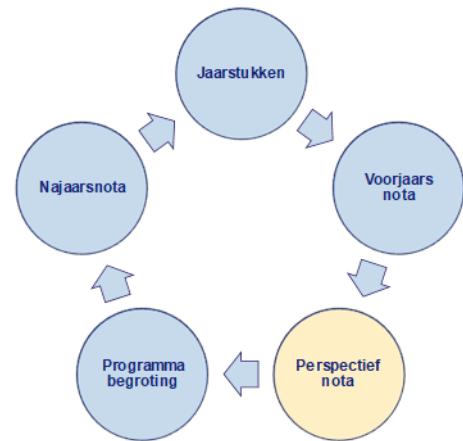
Voor u ligt de Perspectiefnota 2025-2028 van de gemeente Noordwijk. Deze perspectiefnota bevat het meerjarig financieel perspectief en financieel kader. Ook bevat de perspectiefnota de strategische en beleidsmatige koers, als startpunt van het proces tot het stapsgewijs komen tot een programmabegroting.

De wereld om ons heen is allesbehalve stabiel en als samenleving staan we voor een aantal grote veranderingen. Vanuit de Rijksoverheid zijn er mede door het nog niet nader uitgewerkte

Hoofdlijnenakkoord van PVV, NSC, VVD en BBB, tal

van onzekerheden, niet in de laatste plaats als het

gaat om de financiën. De gemeente Noordwijk wordt geconfronteerd met kostenstijgingen, die een nadelig effect op het financieel beeld hebben.

De afgelopen maanden is een zorgvuldig proces doorlopen om vanuit de Programmabegroting 2024-2027 en de Uitvoeringsagenda, het gesprek te voeren en tot voorliggende perspectiefnota te komen. Daarbij is kritisch gekeken naar de uitvoerbaarheid, de beschikbaarheid van structurele middelen en naar de financiering van de plannen. Hiervoor is een financiële afweeggladder (prioritering in beleid) consequent toegepast. Dit houdt in dat eerst is gekeken naar de inzet van middelen van derden en middelen vanuit bestaand beleid of reserves. Gelet op de landelijke en lokale ontwikkelingen en de omvang van de opgaven en de daarbij behorende ambities, zijn de budgetten niet toereikend om alles direct op te pakken. Het blijkt noodzakelijk om te komen tot het nemen van maatregelen.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is het proces van het tot stand komen van de Perspectiefnota 2025-2028 beschreven. Enkele belangrijke ontwikkelingen met effecten voor het (financieel) meerjarenperspectief zijn in hoofdstuk 3 uiteengezet. Het financiële beeld wat na afweging van alle factoren ontstaat is weergegeven in hoofdstuk 4.

Hoofdstuk 5 laat zien hoe richting de komende programmabegroting actualisatie en invulling gegeven gaan worden aan het investeringsplan.

Uiteindelijk zal de perspectiefnota verder uitgewerkt worden in de programmabegroting. Een samenvatting van het proces en de planning tot het komen van de programmabegroting is in grote lijnen uiteengezet in hoofdstuk 6.

2. Proces tot stand komen Perspectiefnota 2025-2028

Het tot stand komen van deze perspectiefnota verloopt volgens het proces, zoals uiteengezet in het Spoorboekje 2024 van de gemeente Noordwijk. Hieronder een samenvatting van dit proces.

Voorbereiding

In de voorbereidingsfase is er begonnen met een gezamenlijke kick-off met portefeuillehouders, directie, managementteam en de financieel adviseurs. Ter voorbereiding van deze bijeenkomst zijn de belangrijkste ontwikkelingen, risico's en beleidsspeerpunten geïnventariseerd. Dit omvat zowel interne als externe factoren die van invloed kunnen zijn op de beleidsvoering en financiën van de gemeente.

Input van de clusters

Alle gemeentelijke clusters leveren input voor de perspectiefnota. Dit betreft autonoom beleid, nieuw beleid en investeringen.

- *Autonoom beleid*
Het autonoom beleid betreft algemene ontwikkelingen, zoals inkomsten uit belastingen en loon- en prijsstijgingen. Hierbij spelen de kostenstijgingen bij gemeenschappelijke regelingen en openeinderegelingen een belangrijke rol.
- *Nieuw beleid*
Het vormen van het beleid dat er nog niet is of het maken van ander beleid.
- *Investeringsplan*
Het Investeringsplan 2024-2027 wordt richting het opstellen van de Programmabegroting 2025-2028 geüpdatet in planning en jaarschrijf 2028 wordt toegevoegd. Investeringsplan die niet als vervangingsinvestering aangemerkt kunnen worden, worden opgenomen als nieuwe investering.

Conceptvorming: opstellen van een concept perspectiefnota

Na het ophalen van de informatie vanuit de diverse clusters is het nieuwe financiële beeld geschetst voor de jaren 2025 en verder.

Uit deze eerste berekening bleek het perspectief voor de jaren 2025 tot en met 2028 een stuk negatiever dan in eerste instantie was voorzien.

Komen tot een sluitende perspectiefnota

In speciale themacolleges is op basis van beleidsspeerpunten en prioritering een gezamenlijke keuze gemaakt in het verder doorvoeren van maatregelen en nieuw beleid om te komen tot een positief meerjarenperspectief. In deze themacolleges is het financiële beeld steeds bijgesteld op basis van de gemaakte keuzes, uitzoekwerk en nagekomen informatie waaronder ook de Voorjaarsnota 2024 en de Meicirculaire 2024 van het Rijk.

Het voorlopig resultaat van de perspectiefnota was zo, dat besloten is om eerst maatregelen uit te werken tot een sluitende perspectiefnota en daarna nieuw beleid toe te voegen. Uitgangspunt hierbij zijn de kaders voor gezond financieel beleid (zie paragraaf 4.2).

Prioritering Maatregelen

1. zonder noemenswaardige consequenties (bijvoorbeeld ruimte in budget)*
2. kan, maar consequenties aanvaarden*
3. besparing weegt niet op tegen consequenties
4. politieke afweging raad

De prioriteringen met een * zijn verwerkt in de cijfers van deze perspectiefnota.

Prioritering nieuw beleid

1. expliciet in Uitvoeringsagenda (de basis voor de agenda is de raadsagenda, de Perspectiefnota 2024-2027, de Programmabegroting 2024-2027 en het Collegewerkprogramma 2022-2026).*
2. extern gericht *
3. politieke afweging raad

De prioriteringen met een * zijn verwerkt in de cijfers van deze perspectiefnota.

Prioritering algemene dekkingsmiddelen

1. zonder noemenswaardige consequenties*
2. kan, maar consequenties aanvaarden

De prioriteringen met een * zijn verwerkt in de cijfers van deze perspectiefnota.

Perspectiefnota bestuurlijk traject

- 11 juni 2024 behandeling perspectiefnota in het college van burgemeester en wethouders (B&W).
- 18 juni 2024 inloopavond voor de raads- en commissieleden.
- 9 juli 2024 vaststellen van de Perspectiefnota 2025-2028 in de raad.

3. Belangrijke ontwikkelingen

Gemeentefonds

De algemene uitkering uit het gemeentefonds is goed voor ongeveer de helft van de inkomsten in de programmabegroting van de gemeente Noordwijk. Aanpassingen hieraan, zoals die zich de laatste jaren hebben voorgedaan hebben dan ook grote invloed op de financiën van de gemeente.

Maatregelen die al in 2024 effectief zijn, zijn onder andere de herverdeling van het gemeentefonds, de korting op de algemene uitkering met ingang van 2026 en het afschaffen van de wijze van indexeren van het gemeentefonds (trap op-trap af).

Ook voor de Programmabegroting 2025-2028 heeft het huidige (demissionaire) kabinet nog een aantal maatregelen genomen die de financiële positie van de gemeenten raken. Deze maatregelen worden hieronder besproken.

- *Indexatie op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp) vanaf 2024*
In de Programmabegroting 2024-2027 was de aanpassing van de systematiek van indexeren al vanaf 2026 verwerkt. In plaats van dat het gemeentefonds meegroeit met de uitgaven van het Rijk is ervoor gekozen om hiervoor als basis de groei van het bbp te gebruiken. Dit levert lagere groeicijfers op. Dit voorjaar heeft het kabinet besloten om dit niet pas in 2026 in te voeren, maar al in 2024. Voor 2024 en vanaf 2026 worden de effecten hiervan gecompenseerd, maar voor 2024 slechts gedeeltelijk.
- *Aanpassen van de indexering op basis van het Centraal Economisch Plan (CEP) 2024*
In het voorjaar zijn aan de hand van het CEP de loon- en prijsindexen naar beneden bijgesteld. Dit zou in principe aan moeten sluiten bij lagere kosten voor gemeenten. Door forse kostenstijgingen op diverse terreinen (denk daarbij met name aan de zorgkosten) is er van aansluiting bij de werkelijke kostenontwikkeling geen sprake.
- *Schrappen van de besparing van € 500.000.000,- op jeugdhulp voor 2025*
Het kabinet heeft de voorgenomen besparing op de kosten voor de jeugdhulp voor 2025 teruggedraaid. Hierdoor is voor 2025 € 500.000.000,- aan het gemeentefonds toegevoegd. Dit levert voor de gemeente Noordwijk een voordeel op van € 948.000,-. Omdat er echter al een stelpost van € 450.000,- was opgenomen is het netto voordeel € 498.000,- voor 2025.
- *Schrappen van de oploop van opschalingskorting vanaf 2026*
Het kabinet heeft besloten de verdere oploop van de opschalingskorting in het gemeentefonds van € 675.000.000,- te schrappen. Dit levert voor de gemeente Noordwijk een voordeel van € 1.300.000,- op.

Daarnaast levert de aanpassing van de waardering onroerende zaken (WOZ) en het rekentarief een korting op. Door het afwijken van de prijsontwikkelingen in Noordwijk ten opzichte van de gemiddelde landelijke ontwikkeling is de aanpassing van het rekentarief niet in evenwicht met de WOZ-waardeontwikkeling.

Vanaf 2026 blijven er nog een aantal onzekerheden bestaan, waarover besluiten nog zijn uitgesteld:

- De compenserende middelen voor Jeugdhulp zijn nu in het gemeentefonds opgenomen en verwerkt tot en met 2025. Voor 2026, 2027 en 2028 is net als in de Programmabegroting 2024-2027 een stelpost opgenomen van 75% van de verwachte bedragen.
- Er is nog geen besluit genomen over de herverdeling van het gemeentefonds vanaf 2026. Er lopen nog onderzoeken naar de effecten van de herverdeling (onder meer naar de zwaarte van het criterium “centrumfunctie”). In 2025 zal een evaluatie volgen.

De algemene uitkering van het gemeentefonds ziet voor de jaren 2025 tot en met 2028 als volgt uit:

Bedragen zijn afgerond op € 1.000,-				
Algemene uitkering gemeentefonds	2025	2026	2027	2028
Algemene uitkering gemeentefonds op basis van de Programmabegroting 2024 - 2027	€ 79.680.000	€ 76.344.000	€ 79.331.000	€ 82.337.000
Accres	€ -873.000	€ -251.000	€ -468.000	€ -909.000
Schrappen oploop opschalingskorting		€ 1.300.000	€ 1.300.000	€ 1.300.000
Stelpost Jeugd besparing	€ 498.000	€ 38.000	€ 54.000	€ 80.000
Effect WOZ waarden x rekentarief	€ -451.000	€ -456.000	€ -479.000	€ -493.000
Overig	€ 149.000	€ 162.000	€ 152.000	€ 178.000
Mogelijke taakmutaties	€ -56.000	€ -58.000	€ -60.000	€ -70.000
Totaal algemene uitkering gemeentefonds	€ 78.947.000	€ 77.079.000	€ 79.830.000	€ 82.423.000
Netto effect algemene uitkering gemeentefonds	€ -733.000	€ 735.000	€ 499.000	€ 86.000

Hoofdlijnenakkoord

Op 17 mei 2024 is het Hoofdlijnenakkoord van de formerende partijen PVV, NSC, VVD en BBB verschenen. Alhoewel er in het akkoord een aantal belangrijke beleidswijzigingen zijn opgenomen, zijn de concrete financiële effecten voor gemeenten tot nu toe relatief beperkt. Hierbij dient te worden opgemerkt dat het akkoord nog verder moet worden uitgewerkt. De bedoeling is dat dit bij de presentatie van de Rijksbegroting 2025 is gebeurd. In dat geval zal dit mogelijk ook in de septembercircularis van het gemeentefonds tot uiting komen.

Een drietal maatregelen die al wel min of meer concreet zijn, zijn de volgende:

- *Schrappen van korting op Jeugdzorg € 511.000.000,- vanaf 2026*
Voor 2025 is deze korting wel al definitief geschrapt en levert een voordeel op van € 950.000,-. Veiligheidshalve is hiervoor in de Programmabegroting 2025 een raming van € 450.000,- opgenomen. Dit zou dus nog een aanvullende verhoging van het gemeentefonds van € 500.000,- moeten opleveren.
- *Maximeren van de stijging van de onroerendezaakbelasting (OZB)*
Voor de komende programmabegroting heeft dit nog geen gevolgen, maar is wel een argument om gewenste aanpassingen niet uit te stellen.
- *Overbrengen van specifieke uitkeringen naar het gemeentefonds met korting van 10% (korting van € 638.000.000,-) vanaf 2026*
De afgelopen jaren is het aantal specifieke uitkeringen enorm toegenomen, onder meer door enkele bijzondere gebeurtenissen, zoals de coronacrisis, de oorlog in Oekraïne en de gevolgen van de toeslagenaffaire. Daarnaast zijn er ook meerdere regelingen voor verduurzaming en de energietransitie. Alhoewel dat niet met zoveel woorden wordt gezegd, lijkt het erop dat ten minste het overgrote deel van de specifieke uitkeringen

wordt overgeheveld naar het gemeentefonds. Dit kan worden afgeleid uit het bedrag wat als 10% korting wordt genoemd, wat vrijwel overeenkomt met 10% van het totaal van specifieke uitkeringen. Daarnaast wordt het budget voor bijstand, loonkostensubsidies en nog enkele kleinere regelingen (BUIG) apart als uitzondering wordt benoemd. De grootste bedragen gaan nu met name om in de regeling voor opvang Oekraïne, regelingen voor verduurzaming en energietransitie, regeling Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en de vergoeding voor de btw op sport.

Met name die laatste kan wel effect hebben op bijvoorbeeld de investering voor de nieuwe Schelft (uitgaven in 2026) als niet meer de werkelijke btw-lasten kunnen worden gedeclareerd.

Jeugdhulp

Op basis van de prognose van Service Organisatie Zorg (SOZ) over 2024 is de inschatting dat de kosten jeugdhulp in 2024 met € 750.000,- toenemen. Rekening houdend met inflatie, is hierdoor een structureel bedrag van € 950.000,- vanaf 2025 opgenomen. De begroting 2025 laat voor dat jaar echter een piek in de uitgaven zien waardoor er voor dat jaar een aanvullend bedrag noodzakelijk is van € 820.000,-.

In Holland Rijnland verband wordt samengewerkt op het gebied van specialistische jeugdhulp. Vanwege het belang van passende zorg, wachttijden en oplopende kosten, heeft het Portefeuillehoudersoverleg Jeugd besloten tot oprichting van een Bestuurlijke taskforce fundamentele keuzes voor de gespecialiseerde jeugdhulp Holland Rijnland. De opdracht van de Taskforce is om rond de zomer van 2024 met een antwoord te komen op de vraag 'Kan het ook echt anders?'. Met andere woorden, welke fundamentele keuzes zijn noodzakelijk om meer sturing te kunnen geven aan het bereiken van de doelen en resultaten van de gemeenschappelijke opdracht in de gespecialiseerde jeugdzorg? Het kan hierbij bijvoorbeeld gaan om fundamentele heroverwegingen rond de manier van inrichten van het financiële stelsel, de regionale inkoop of het aantal zorgaanbieders. Het beantwoorden van de vraag welke interventies nodig zijn om ook deze sturing te verbeteren is tevens onderdeel van de opdracht. De Taskforce is in februari gestart. Met ondersteuning van bureau Kokx De Voogd worden in de werkgroepen Inhoud & Beleid, Financiën en Governance & Bedrijfsvoering en een ambtelijke klankbordgroep diverse vraagstukken uitgewerkt.

De verwachting is dat de voorstellen van de Taskforce in combinatie met te nemen lokale maatregelen zoals bijvoorbeeld een anders werkende lokale toegang en goede algemene voorzieningen tot een passend en in totaal minder kostbaar zorgaanbod gaan leiden. Om dit tot uiting te laten komen zijn de budgetten voor 2027 en 2028 met respectievelijk € 75.000,- en € 150.000,- verlaagd. Daarbij is het omvormen van de specialistische jeugdhulp, het anders inrichten van de voorzieningen, en de lokale toegang een traject van een lange adem waarmee eerdere en hogere besparingen niet reëel zijn.

Asiel en Migratie

Asiel/Spreidingswet en Hoofdlijnenakkoord met voorgenomen intrekking Spreidingswet

Vanwege de Spreidingswet geldt voor de gemeente Noordwijk een taakstelling voor de opvang van 275 asielzoekers (inclusief 23 alleenstaande minderjarige vreemdelingen). Voor 1 november 2024 moeten gemeenten aan de provinciale regietafels aangeven hoe zij gezamenlijk deze opgave gaan invullen. Op 3 juni jongstleden heeft een informatiebijeenkomst plaatsgevonden waarin de aanwezige raads- en commissieleden zijn geïnformeerd over de (nog steeds geldende) Spreidingswet en de wijze waarop het college wil omgaan met het Hoofdlijnenakkoord waarin onder andere de intrekking van diezelfde Spreidingswet is aangekondigd. Het college is voornemens om op 18 juni een besluit te nemen hoe invulling te geven aan de Spreidingswet en zal de raad informeren via een raadsinformatiebrief.

Voor de verdere voortgang van [de Bestuursopdracht Asiel en Migratie](#) geldt (stand per 3 juni 2024):

- *Oekraïense vluchtelingen*
De taakstelling voor Oekraïense vluchtelingen per 1 februari 2024 bedraagt 197 personen. In de huidige gemeentelijke locaties Achmea-gebouw, Dijkzicht en Maria-ter-Zee worden 177 Oekraïense vluchtelingen opgevangen. In de particuliere opvang worden 330 Oekraïense vluchtelingen opgevangen. De opening van de nieuwe gemeentelijke huisvesting voor Oekraïense vluchtelingen (Trampoline 2) aan de Schippersvaartweg is gepland op 4 juli.
- *Statushouders*
De huisvesting van statushouders verloopt via de corporaties. De taakstelling 2024 is 101 statushouders inclusief een achterstand van 2023; hiervan zijn er 48 statushouders gerealiseerd en nog te realiseren 53 statushouders. Om de druk in Ter Apel te verlichten is het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) in april 2023 gestart met de opvang van statushouders in hotel NH Leeuwenhorst geplaatst. Het aantal fluctueert tot 40 statushouders vanwege doorstroom naar de gekoppelde gemeente. Het COA heeft besloten de opvang in NH Leeuwenhorst tot 30 augustus 2024 te verlengen.
- *Huisvestingen en participatie van arbeidsmigranten*
Naast de taakstelling op asielzoekers, Oekraïense vluchtelingen en statushouders, richt de opgave zich ook op arbeidsmigranten. Er zal gestart worden met het opstellen van analyse (onder andere de definitie, de inventarisatie van het aantal arbeidsmigranten en werk- en verblijfloccaties) en vervolgens een visie om deze doelgroep te huisvesten en te laten participeren in de Noordwijkse samenleving, met nadruk op het versterken van de lokale economie en het bevorderen van sociaal welzijn. In het vierde kwartaal vindt een bijeenkomst met de commissie plaats.

4. Financieel beeld Perspectiefnota 2025-2028

4.1 Uitgangspunten

In het volgende overzicht staan de belangrijkste financiële uitgangspunten voor de perspectiefnota weergegeven.

Omschrijving	Uitgangspunten Perspectiefnota 2025-2028			
	2025	2026	2027	2028
Algemene uitkering	Meicirculaire 2024	Meicirculaire 2024	Meicirculaire 2024	Meicirculaire 2024
Lonen/premies	4,0%	4,0%	4,0%	4,0%
Prijzen (algemeen)	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%
Subsidies	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%
Leges en rechten	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%
OZB opbrengsten	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%
Afvalstoffenheffing	Meerjarig kostendekkend	Meerjarig kostendekkend	Meerjarig kostendekkend	Meerjarig kostendekkend
Rioolheffing	Meerjarig kostendekkend	Meerjarig kostendekkend	Meerjarig kostendekkend	Meerjarig kostendekkend
Kapitaallasten (omslagpercentage)	Nader te bepalen	Nader te bepalen	Nader te bepalen	Nader te bepalen
Aantal inwoners	45.988	46.268	46.496	46.718

Zoals gebruikelijk sluiten de gehanteerde gemiddelde percentages aan bij de in de Meicirculaire 2024 genoemde indexcijfers ([Meicirculaire gemeentefonds 2024](#)).

4.2 Kaders van gezond financieel beleid

De onderstaande kaders zijn gehanteerd bij het maken van nieuwe afwegingen. De kaders zijn niet uitputtend en fungeren als meetlat waarlangs nieuwe ruimtevragers zijn afgewogen. In de uitvoeringspraktijk wordt daarbij het 'pas toe of leg uit-principe' gehanteerd. Dat houdt in dat de gekozen toepassing kan verschillen per onderwerp en dat in bijzondere omstandigheden er redenen kunnen zijn om van de gekozen toepassing af te wijken.

Kaders voor gezond financieel beleid

1. eerst de opgave, dan het plan, dan het geld;
2. nieuw beleid voor oud beleid (ombuigingen);
3. we doen het voor het geld dat we ervoor krijgen;
4. kostendekkendheid;
5. proactief gebruik maken van subsidies;
6. integraliteit;
7. 'herstelbetalingen uit Den Haag' komen in plaats van eigen middelen en niet er bovenop.
8. ontschotten van budgetten
9. samen in partnerschap
10. zuiver resultaat bestemmen
11. zo min mogelijk reserves
12. profijtbeginsel
13. gezond weerstandvermogen

1. Eerst de opgave, dan het plan, dan het geld

Nu beginnen we vaak eerst met de financiële claim en daarna met de visie, het plan en de uitwerking. Dat betekent dat middelen lang onbenut blijven (onderuitputting). Nog belangrijker is dat het geen recht doet aan de afweging door de raad. Transparantere beleidsdiscussies met de raad in een eerder stadium, betekent ook een transparanter begrotingsproces. Concreet betekent dit dat er meer pro memorie posten als ruimtevrager in de programmabegroting staan om later in te vullen. Niet alles kan en moet immers tegelijk. Dit kan echter ook leiden tot besluiten zonder financiële dekking waarmee financiële risico's ontstaan.

2. Nieuw beleid voor oud beleid (ombuigingen)

Met het richtsnoer 'nieuw voor oud' wordt bedoeld dat een lopend project of bestaande activiteiten worden beëindigd, als er financiële dekking moet worden gevonden voor een nieuw initiatief. Vanuit de raad is het idee geopperd om een zero-based programmabegroting te maken. Dit is een methode om de programmabegroting door te lichten op wat wettelijk verplicht is, wat de vrije afwegingsruimte is, et cetera. Dat kan helpen om de juiste keuzes te maken.

In essentie gaat het om de vraag in welke mate bestaand beleid bijdraagt aan de bestuurlijke doelen. Waar dat niet zo is, ontstaat er ruimte voor heroverweging binnen de totale programmabegroting.

3. We doen het voor het geld dat we ervoor krijgen

Medebewindstaken doen we in principe voor (maximaal) het geld dat we ervoor krijgen. Waar de kosten de beschikbare middelen overschrijden moet worden gezocht naar mogelijkheden om de kosten te beheersen of de inkomsten te vergroten. Dit kan ook in collectief verband, zoals bij de recente arbitrage Jeugdhulp.

4. Kostendekkendheid

Belastingheffingen, leges en tarieven zijn kostendekkend.

5. Proactief gebruik maken van subsidies

Bij grote stedelijke projecten worden doelgerichte acties en lobby ingezet voor succesvolle subsidieverwerving.

Bij het verstrekken van subsidies telt niet de inspanning maar het resultaat. Bij elk van de gemeentelijke doelen wordt bepaald of en zo ja, hoe gesubsidieerde activiteiten een bijdrage kunnen leveren aan het realiseren ervan.

6. Integraliteit

Opbrengsten en kosten worden zoveel mogelijk in samenhang gepresenteerd. Bij investeringen worden de capaciteit, de duurzaamheid en de Informatie- en Communicatietechnologie (ICT) aspecten ook meegenomen.

7. 'Herstelbetalingen uit Den Haag' komen in plaats van eigen middelen en niet er bovenop

Als er geld komt uit de Den Haag voor een ambitie die al in de programmabegroting is verwerkt en er is niet afgesproken 'dat we het doen voor het geld dat we ervoor krijgen', dan komt dit geld ten gunste van het begrotingsresultaat. En kan dus worden ingezet voor andere zaken.

8. Ontschotten van budgetten

Budgetten worden zoveel mogelijk ontschot, om een integrale afweging en het schuiven met budgetten mogelijk te maken met betrekking tot zowel het sociale als het fysieke domein. Tegenvallers worden zoveel mogelijk binnen het domein, het programma of een beleidsveld opgevangen.

9. Samen in partnerschap

Netwerk-besturen betekent ook netwerk-financieren. Wanneer een maatschappelijke opgave samen met andere partners wordt opgepakt, komt de rekening niet alleen bij de gemeente terecht.

10. Zuiver resultaat bestemmen

Budget dat aan het einde van het jaar overblijft gaat naar de algemene reserve.

11. Zo min mogelijke reserves

Algemeen uitgangspunt is om zo min mogelijk reserves te hebben. Bij het instellen van een reserve is het belangrijk om een concreet doel vast te stellen waarvoor de reserve wordt ingesteld, inclusief de geplande looptijd.

12. Profijtbeginsel

Kosten van publieke voorzieningen worden zoveel mogelijk in rekening gebracht bij degenen die daarvan profiteren.

13. Gezond weerstandsvermogen

Het benodigd weerstandsvermogen in relatie tot de risico's blijft in gezonde verhouding en ligt tussen de 1,4 en 2,0.

4.3 Financieel meerjarenperspectief

In dit hoofdstuk staat het totaalbeeld van het financieel meerjarenperspectief voor 2025 tot en met 2028 uiteengezet. Hoe is het financieel meerjarenperspectief tot stand gekomen? Dit wordt in de volgende subhoofdstukken puntsgewijs uiteengezet.

4.3.1 Totaalbeeld meerjarenperspectief

Het financieel meerjarenperspectief voor 2025 tot en met 2028 ziet er als volgt uit:

Bedragen zijn afgerond op € 1.000,-					
Totaal overzicht 2025-2028	2025	2026	2027	2028	
Startsituatie Begroting 2024-2027	€ 2.556.000	€ 67.000	€ 1.419.000	€ 1.419.000	
Totaal Autonoom beleid	€ -5.294.000	€ -3.624.000	€ -3.858.000	€ -4.374.000	
Totaal startbegroting - Autonoom	€ -2.738.000	€ -3.557.000	€ -2.439.000	€ -2.955.000	
Totaal Maatregelen Prioriteit 1	€ 1.239.000	€ 1.157.000	€ 1.182.000	€ 1.182.000	
Alg. dekkingsmiddelen Prioriteit 1	€ 585.000	€ 585.000	€ 585.000	€ 585.000	
Totaal Saldo na Prioriteit 1	€ -914.000	€ -1.815.000	€ -672.000	€ -1.188.000	
Totaal Maatregelen Prioriteit 2	€ 1.706.000	€ 597.000	€ 1.449.000	€ 1.551.000	
Alg. dekkingsmiddelen Prioriteit 2	€ -	€ -	€ -	€ -	
Totaal Saldo na Prioriteit 2	€ 792.000	€ -1.218.000	€ 777.000	€ 363.000	
Totaal Nieuw beleid Prioriteit 1+2	€ -294.000	€ -290.000	€ -284.000	€ -279.000	
Totaal begrotingssaldi 2025-2028	€ 498.000	€ -1.508.000	€ 493.000	€ 84.000	

* Maatregelen Prioriteit 1: maatregelen zonder noemenswaardige consequenties.

* Algemene dekkingsmiddelen 1: dekkingsmiddelen zonder noemenswaardig consequenties.

* Maatregelen Prioriteit 2: maatregelen kan, maar consequenties aanvaarden.

* Algemene dekkingsmiddelen 2: dekkingsmiddelen kan, maar consequenties aanvaarden.

* Nieuw beleid Prioriteit 1: beleid expliciet in uitvoeringsagenda et cetera

* Nieuw beleid Prioriteit 2: beleid extern gericht.

Drie van de vier jaren laten een positief saldo zien. Alleen het jaar 2026 is negatief. De gemeente Noordwijk presenteert hiermee een meerjarenperspectief dat structureel en reëel in evenwicht is.

4.3.2 Startsituatie Programmabegroting 2024-2027

De startsituatie voor het financieel meerjarenperspectief voor 2025 tot en met 2028 wordt gevormd door het financieel meerjarenperspectief dat is vastgesteld in de Programmabegroting 2024-2027. Gemeenten werden vorig jaar geconfronteerd met het feit dat het zogenaamde 'ravijnjaar' niet financieel gerepareerd zou worden vanuit het Rijk. Met als gevolg lagere inkomsten vanuit het gemeentefonds voor de gemeente Noordwijk.

Hierop heeft de gemeente Noordwijk in de Perspectiefnota 2024-2027 ingezet op enerzijds het realiseren van te nemen maatregelen wat leidde tot een besparing van € 843.000,- in 2025, € 1.994.000,- in 2026 en € 2.044.000,- in 2027.

Anderzijds zijn drie algemene dekkingsmiddelen met 15% verhoogd vanaf 2026. Het betrof de parkeergelden, de forensenbelasting en de toeristenbelasting. Door een verhoging van 15% per belasting per jaar werd vanaf 2026 voor in totaal € 1.480.000,- aan extra inkomsten gegenereerd (respectievelijk € 729.000,-, € 215.000,- en € 536.000,- extra per jaar).

Bij het uiteindelijk vaststellen van de Programmabegroting 2024-2027 werd een structureel sluitend financieel meerjarenperspectief gepresenteerd met begrotingssaldi van achtereenvolgens € 2.556.000,- in 2025, € 67.000,- in 2026 en € 1.419.000,- in 2027 en 2028.

Deze begrotingssaldi vormen de startsituatie voor het opstellen van deze perspectiefnota.

4.3.3 Autonomo beleid

In het volgende overzicht wordt het autonoom beleid per programma voor 2025 tot en met 2028 uiteengezet. Dit zijn onontkoombare ontwikkelingen en deze worden als eerste verwerkt in het financieel meerjarenperspectief. Te denken valt hierbij aan inkomsten uit belastingen en loon- en prijsstijgingen. De kostenstijgingen bij de verschillende gemeenschappelijke regelingen en open einderegelingen spelen hierbij een grote rol.

Bedragen zijn afgerond op € 1.000,-				
Autonomo beleid per programma	2025	2026	2027	2028
Programma's				
1. Bestuur en Dienstverlening	€ -490.000	€ -595.000	€ -329.000	€ -328.000
2. Veiligheid	€ -343.000	€ -348.000	€ -353.000	€ -359.000
3. Verkeer en Parkeren	€ -190.000	€ -190.000	€ -190.000	€ -190.000
4. Economie	€ -40.000	€ -40.000	€ -40.000	€ -116.000
5. Onderwijs	€ -	€ -	€ -	€ -
6. Sport en Cultuur	€ 285.000	€ -	€ -	€ -
7. Sociaal Domein en Volksgezondheid	€ -3.555.000	€ -3.043.000	€ -2.910.000	€ -2.732.000
8. Duurzaamheid en Leefomgeving	€ -538.000	€ -593.000	€ -785.000	€ -785.000
9. Wonen en Ruimte	€ -	€ -	€ -	€ -
10 Financiën	€ -733.000	€ 935.000	€ 749.000	€ 136.000
Totaal autonoom beleid per programma	€ -5.604.000	€ -3.874.000	€ -3.858.000	€ -4.374.000
Dekking incidenteel autonoom beleid reserves	€ 310.000	€ 250.000		
Dekking structureel autonoom beleid	€ -5.294.000	€ -3.624.000	€ -3.858.000	€ -4.374.000

Een compleet financieel meerjarenoverzicht van dit autonoom beleid wordt als aparte bijlage aan deze perspectiefnota toegevoegd. Hieronder volgt een toelichting op het autonoom beleid per programma.

Programma 1 Bestuur en Dienstverlening

Het autonoom beleid in dit programma bestaat onder andere uit het actualiseren van de exploitatiekosten die samenhangen met het ICT Instandhoudingsplan. Dit betreft Automatisering, Informatisering en Digitale informatievoorziening (DIV).

Hiernaast is de bijdrage aan Holland Rijnland meerjarig opgehoogd. Dit is het gevolg van de relatief hoge indexering voor de lonen (11,1%) en de prijzen (3,7%) die de werkgroep Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen (FKGR) heeft voorgesteld.

Tenslotte wordt er incidenteel voor 2025 en 2026 een bedrag opgevoerd voor de energielasten van de gemeentelijke gebouwen. Deze bedragen worden gedekt uit het Energienoodfonds. Vanaf 2027 moeten deze kosten worden gedrukt door getroffen duurzaamheidsmaatregelen.

Programma 2 Veiligheid

In dit programma is de bijdrage aan de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) meerjarig opgehoogd. Ook dit is het gevolg van de relatief hoge indexering voor lonen (11,1%) en prijzen (3,7%) die de werkgroep Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen (FKGR) heeft voorgesteld. Ook vindt er een herziening plaats van de huurovereenkomst met de VRHM wat resulteert in een verlaging van de huurinkomsten die aan de gemeente Noordwijk worden betaald. .

Programma 3 Verkeer en Parkeren

Het autonoom beleid binnen dit programma betreft onder andere de hogere kosten op het gebied van straatreiniging als gevolg van areaaluitbreiding, het opvoeren van de beheer- en onderhoudskosten van het Parkeerroute Informatie Systeem (PRIS) en de hogere kosten voor het beheer en onderhoud van verharding rondom brandkranen en directe omgeving om beschikbaar te kunnen zijn als bluswatervoorziening.

Programma 4 Economie

In dit programma bestaat het autonoom beleid uit de hogere kosten voor de dienstverleningsovereenkomst met een derde in verband met verkeersmaatregelen rondom evenementen. Hiernaast worden vanaf 2027 de kosten voor een participatiemedewerker structureel gemaakt. Dit is abusievelijk bij de vorige perspectiefnota incidenteel opgenomen.

Programma 5 Onderwijs

Voor dit programma is op dit moment geen autonoom beleid te melden.

Programma 6 Sport en Cultuur

In dit programma worden de exploitatielasten voor 2025 met betrekking tot de oude Schelft in Noordwijkerhout afgeraamd. Deze exploitatielasten worden gebruikt ter financiële dekking bij het realiseren van een nieuwe Schelft (zwembad) vanaf 2026. Dit zwembad is in 2025 nog niet gerealiseerd.

Programma 7 Sociaal Domein en Volksgezondheid

Als gevolg van de relatief hoge indexering voor de lonen (11,1%) en de prijzen (3,7%) die de werkgroep Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen (FKGR) heeft voorgesteld worden de kosten van Hecht, de Intergemeentelijke Sociale Dienst Bollenstreek (ISD) en de Gemeenschappelijke Regeling Kust- Duin- en Bollenstreek (GR KDB) opgehoogd.

Hiernaast worden de inkomsten voor de gebundelde uitkering (BUIG) naar boven bijgesteld op basis van een nieuwe raming en worden het leerlingenvervoer en het Sportbedrijf Noordwijk geconfronteerd met structureel hogere kosten.

Tenslotte nemen de kosten voor Jeugdhulp fors toe. In hoofdstuk 3 van deze perspectiefnota wordt dit onderwerp verder toegelicht.

Programma 8 Duurzaamheid en Leefomgeving

In dit programma is de bijdrage aan de Omgevingsdienst West-Holland (ODWH) meerjarig opgehoogd. Ook dit is onder andere het gevolg van de hoge indexering vanuit de werkgroep Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen (FKGR). Hiernaast nemen de kosten voor het verwerken van lachgascilinders toe en nemen de exploitatiekosten voor het vuiloverslagstation (VAB) af ten opzichte van de gemeente Noordwijk hiervoor begroot had.

Programma 9 Wonen en Ruimte

Voor dit programma is op dit moment geen autonoom beleid te melden.

Programma 10 Financiën

In dit programma worden de parkeerinkomsten vanaf 2026 opgehoogd. Onder andere het aanpassen van parkeervakken en het uitbreiden van parkeerterreinen zou hier een bijdrage aan moeten leveren. Hiernaast worden in dit programma de netto financiële effecten van de Meicirculaire 2024 verwerkt. In hoofdstuk 3 van deze perspectiefnota wordt de Meicirculaire 2024 verder toegelicht.

4.3.4 Te nemen maatregelen

In het volgende overzicht worden de te nemen maatregelen (bezuinigingen) per programma voor 2025 tot en met 2028 uiteengezet.

Bedragen zijn afgerond op € 1.000,-					
Te nemen maatregelen per programma	2025	2026	2027	2028	
Programma's					
1. Bestuur en Dienstverlening	€ 144.000	€ 145.000	€ 145.000	€ 145.000	
2. Veiligheid	€ 200.000	€ 165.000	€ 190.000	€ 190.000	
3. Verkeer en Parkeren	€ 318.000	€ 365.000	€ 365.000	€ 365.000	
4. Economie	€ 339.000	€ 270.000	€ 272.000	€ 274.000	
5. Onderwijs	€ 150.000	€ 150.000	€ 450.000	€ 450.000	
6. Sport en Cultuur	€ -	€ 50.000	€ 100.000	€ 100.000	
7. Sociaal Domein en Volksgezondheid	€ 139.000	€ 79.000	€ 79.000	€ 79.000	
8. Duurzaamheid en Leefomgeving	€ -	€ -	€ -	€ -	
9. Wonen en Ruimte	€ -	€ -	€ -	€ -	
10 Financiën	€ 1.655.000	€ 530.000	€ 1.030.000	€ 1.130.000	
Totaal te nemen maatregelen	€ 2.945.000	€ 1.754.000	€ 2.631.000	€ 2.733.000	

Een compleet financieel meerjarenoverzicht van deze te nemen maatregelen wordt als aparte bijlage aan deze perspectiefnota toegevoegd. Zoals in hoofdstuk 2 al is aangegeven zijn de te nemen maatregelen vooraf door het college geprioriteerd.

Deze prioritering is als volgt:

1. zonder noemenswaardige consequenties (bijvoorbeeld ruimte in budget)*
2. kan, maar consequenties aanvaarden*
3. besparing weegt niet op tegen consequenties
4. politieke afweging raad

De prioriteringen met een * zijn verwerkt in het meerjarenperspectief van deze perspectiefnota en staan in bovenstaand overzicht uiteengezet. Hieronder volgt een toelichting op deze te nemen maatregelen per programma.

Programma 1 Bestuur en Dienstverlening

De te nemen maatregelen in dit programma zijn onder andere een besparing op de kosten van facilitair management, het budget voor de organisatieontwikkeling van de gemeente Noordwijk zelf, het rechtskundig/deskundig advies bij eventuele bezwaren bij aanbestedingen en het budget voor het verrichten van klanttevredenheidsonderzoeken. In de praktijk blijken deze kosten in werkelijkheid veelal lager uit te pakken. Deze begrote kosten kunnen naar beneden worden bijgesteld. Hiernaast wordt het sluiten van de locatie van het klantcontactcentrum op afspraak aan de Via Antiqua in Noordwijkerhout als te nemen maatregel opgevoerd.

Programma 2 Veiligheid

In dit programma wordt onder andere het flexibel budget binnen het product Handhaving en het budget voor rechtskundig/deskundig advies bij eventuele juridische zaken als besparing opgevoerd. In de praktijk blijken ook deze kosten in werkelijk lager uit te pakken. Hiernaast wordt een inhuurbudget voor boa's en het verder afschalen van de Suswacht naar geen Suswacht als te nemen maatregel opgevoerd.

Programma 3 Verkeer en Parkeren

Binnen dit programma worden onder andere het onderhoudsniveau bij groen, straatreiniging en groot onderhoud verhardingen als besparingen opgevoerd. Hiernaast wordt gekeken naar het reduceren van de gebouwen betreffende de buitendienst.

Programma 4 Economie

De te nemen maatregelen in dit programma zijn onder andere een besparing op de kosten van bepaalde begrote kosten binnen toerisme en economische zaken. In de praktijk blijken deze kosten op bepaalde onderdelen in werkelijkheid lager uit te pakken. Deze begrote kosten kunnen dus naar beneden worden bijgesteld. Daarnaast is gekeken naar de subsidie aan het Poppodium en Stichting Music Boulevard. Deze werden niet (volledig) benut en hierop is daarom bespaard. Ook kan er bespaard worden op het niveau van het schoonmaken van het strand.

Programma 5 Onderwijs

In dit programma betreffen de maatregelen het verminderen en op den duur schrappen van de financiële gemeentelijke bijdrage aan het vakonderwijs gymnastiek. In de begroting is nog wel een apart budget voor buurtsportcoaches vanuit de specifieke uitkering (Brede SPUK-regeling) opgenomen in 2025 en 2026.

Programma 6 Sport en Cultuur

Er wordt gekeken naar de kosten van sportvelden (aanleg en onderhoud). Verenigingen moeten, net als in omliggende gemeenten, meer gaan bijdragen in de aanleg- en/of onderhoudskosten van sportvelden. Er wordt gekeken naar een bijdrage van circa 10% aan deze kosten.

Programma 7 Sociaal Domein en Volksgezondheid

Er is binnen het programma van het Sociaal Domein en Volksgezondheid gekeken naar de subsidie van Thuisbus en Automaatje. Hierop kan bespaard worden. Hiernaast blijken het Lokaal fonds leefbaarheid en sociale cohesie en de welkomstavond voor nieuwe bewoners niet noodzakelijk te zijn en deze kunnen daarom als te nemen maatregel worden opgevoerd.

Programma 8 Duurzaamheid en Leefomgeving

Voor dit programma zijn op dit moment geen te nemen maatregelen opgenomen.

Programma 9 Wonen en Ruimte

Voor dit programma zijn op dit moment geen te nemen maatregelen opgenomen.

Programma 10 Financiën

Het college stelt voor, om naast enkele specifieke maatregelen op enkele subsidies (€ 191.000,- in 2025 en € 121.000,- vanaf 2026), een taakstelling op te nemen op subsidies van € 500.000,- in 2027 en € 600.000,- structureel vanaf 2028. Dit op het totaal van ruim € 9.000.000,- (jaarschijf 2025) aan subsidies. De concrete invulling van deze bedragen en het proces dat hierbij gevolgd zal worden, wordt nog uitgewerkt. Bij de programmabegroting zal de raad een plan van aanpak ontvangen voor dit proces en een overzicht van de incidentele en structurele verstrekte subsidies per taakveld in de afgelopen jaren. Het voorstel is om de besluitvorming over de concrete invulling van de genoemde bedragen, plaats te laten vinden bij de volgende perspectiefnota. Op deze manier is er voldoende tijd voor de kaderstelling en procesontwerp, voor het gesprek met partners/gesubsidieerde partijen, het tijdig aankondigen van de uiteindelijke taakstellingen en een eventuele aanpassing van de subsidieverordening in gang te zetten.

Hiernaast bedraagt het gemiddelde kapitaallastenniveau voor de gemeente Noordwijk in de programmabegroting € 4.500.000,- per jaar. De afgelopen jaren zien we een onderbesteding op ons investeringsprogramma. Het niet halen van de geplande investeringen komt door planningsoptimisme, wijzigingen in kosten ten opzichte oorspronkelijk begroot en prioriteitsverschuivingen. Dit leidt jaarlijks tot een overschot in de najaarsnota op onze kapitaallasten. In de te nemen maatregelen wordt ervan uitgegaan dat de kapitaallasten met 10% worden verlaagd (€ 450.000,- structureel).

Tenslotte heeft de gemeente Noordwijk gemeend voor de jaren 2023, 2024 en 2025 een teruggave aan de eigenaren van woningen te geven ter hoogte van € 1.125.000,- per jaar (in totaal € 3.375.000,-) om enigszins de woonlasten te verlichten. De huidige financiële situatie noodzaakt de gemeente Noordwijk deze teruggave in 2025 te schrappen.

4.3.5 Algemene dekkingsmiddelen

In het volgende overzicht worden de mogelijk op te hogen algemene dekkingsmiddelen voor 2025 tot en met 2028 uiteengezet.

Bedragen zijn afgerond op € 1.000,-				
Algemene dekkingsmiddelen	2025	2026	2027	2028
OZB niet-woning eigenaar	€ 585.000	€ 585.000	€ 585.000	€ 585.000
(optrekken naar niveau Gemeentefonds)				
Parkeergelden eerste en tweede uur van € 1,- naar € 2,-	€ -	€ -	€ -	€ -
Hondenbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -
Kostendekkendheid leges	PM	PM	PM	PM
Parkeergelden (1% = € 48.000,-)	€ -	€ -	€ -	€ -
OZB woning eigenaar (1% = € 90.000,-)	€ -	€ -	€ -	€ -
Forensenbelasting (1% = € 14.000,-)	€ -	€ -	€ -	€ -
Toeristenbelasting (1% = € 36.000,-)	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal algemene dekkingsmiddelen	€ 585.000	€ 585.000	€ 585.000	€ 585.000

Hieronder volgt een toelichting op de opgehoogde algemene dekkingsmiddelen die in deze perspectiefnota staan opgenomen.

OZB niet woning eigenaar

De gemeente Noordwijk legt aan gebruikers en eigenaren van niet-woningen een onroerendezaakbelasting (OZB) aanslag op. In de berekening van het gemeentefonds wordt rekening gehouden met 80% van deze inkomsten. Dit gebeurt op basis van de waardering onroerende zaken (WOZ) tegen een landelijk standaard rekestarief. Als het tarief van de gemeente Noordwijk lager is dan dit rekestarief kan de korting in het gemeentefonds hoger zijn dan de opbrengst van de OZB-aanslagen. In de gemeente Noordwijk is dat het geval. Om dit tekort te corrigeren wordt de OZB op niet woningen met € 585.000,- per jaar verhoogd.

4.3.6 Nieuw beleid

In het volgende overzicht worden de nieuwe beleidsvoornemens per programma voor 2025 tot en met 2028 uiteengezet.

Bedragen zijn afgerond op € 1.000,-				
Nieuw beleid per programma	2025	2026	2027	2028
Programma's				
1. Bestuur en Dienstverlening	€ -875.000	€ -250.000	€ -	€ -
2. Veiligheid	€ -211.000	€ -207.000	€ -201.000	€ -196.000
3. Verkeer en Parkeren	€ -150.000	€ -75.000	€ -	€ -
4. Economie	€ -38.000	€ -38.000	€ -38.000	€ -38.000
5. Onderwijs	€ -	€ -	€ -	€ -
6. Sport en Cultuur	€ -	€ -	€ -	€ -
7. Sociaal Domein en Volksgezondheid	€ -80.000	€ -30.000	€ -30.000	€ -30.000
8. Duurzaamheid en Leefomgeving	€ -40.000	€ -15.000	€ -15.000	€ -15.000
9. Wonen en Ruimte	€ -	€ -	€ -	€ -
10 Financiën	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal nieuw beleid per programma	€ -1.394.000	€ -615.000	€ -284.000	€ -279.000
Dekking incidenteel nieuw beleid uit reserves	€ 1.100.000	€ 325.000		
Dekking structureel nieuw beleid	€ -294.000	€ -290.000	€ -284.000	€ -279.000

Een compleet meerjarenoverzicht van dit nieuw beleid wordt als aparte bijlage aan deze perspectiefnota toegevoegd. Zoals in hoofdstuk 2 al is aangegeven is het nieuw beleid vooraf door het college geprioriteerd.

Deze prioritering is als volgt:

1. expliciet in Uitvoeringsagenda (de basis voor de agenda is de raadsagenda, de Perspectiefnota 2024-2027, de Programmabegroting 2024-2027 en het Collegewerkprogramma 2022-2026)*
2. extern gericht*
3. politieke afweging raad

De prioriteringen met een * zijn verwerkt in het meerjarenperspectief van deze perspectiefnota en staan in bovenstaand overzicht uiteengezet. Hieronder volgt een toelichting op dit nieuw beleid per programma.

Programma 1 Bestuur en Dienstverlening

In dit programma is het opgenomen nieuw beleid geheel incidenteel van aard. Het betreft bedragen in 2025 en 2026 voor inhuur van personeel in verband met krapte op de arbeidsmarkt, voor het sterkhouden van het personeelsbestand in verband met pensionering van ambtenaren en voor inhuur bij geboorteverlof en/of ouderschapsverlof van ambtenaren. Deze bedragen zullen gedekt worden vanuit de Algemene Reserve.

Programma 2 Veiligheid

Het nieuw beleid in dit programma draait om het beleid op het gebied van bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Bibob). Er worden bedragen opgevoerd voor een coördinator, het kunnen raadplegen van externe expertise op dit gebied en voor het aanschaffen van een applicatie ter ondersteuning van de uitvoering van onderzoekstappen binnen de Bibob-toets.

Programma 3 Verkeer en Parkeren

Ook in dit programma is het opgenomen nieuw beleid geheel incidenteel van aard. Het betreft bedragen in 2025 en 2026 voor een projectleider Mobiliteitsmaatregelen Noordelijke Duin- en Bollenstreek en Haarlemmermeer (MNDBS/H), het onderzoeken van doorfietsroute van Katwijk tot de Zijk en het uitwerken en opstellen van een mobiliteitsplan. Deze bedragen zullen gedekt worden vanuit de Algemene Reserve.

Programma 4 Economie

Het structureel opnemen van de bijdrage aan de Stichting Bollencorso Bollenstreek (SBB) vormt het nieuw beleid binnen dit programma. Deze bijdrage was tot op heden incidenteel in de begroting van de gemeente Noordwijk opgenomen.

Programma 5 Onderwijs

Voor dit programma is op dit moment geen nieuw beleid opgenomen.

Programma 6 Sport en Cultuur

Voor dit programma is op dit moment geen nieuw beleid opgenomen.

Programma 7 Sociaal Domein en Volksgezondheid

Het nieuw beleid binnen dit programma bestaat uit een bedrag voor het structureel voortzetten van de Gelijke Kansen Agenda. Hiernaast wordt een incidenteel bedrag in 2025 beschikbaar gesteld voor een subsidie aan de organisatie van het wereldkampioenschap zeilen. Dit bedrag zal gedekt worden vanuit de Algemene Reserve.

Programma 8 Duurzaamheid en Leefomgeving

In dit programma bestaat het nieuw beleid uit het structureel opnemen van een bedrag ter bestrijding van meeuwenoverlast. Hiernaast wordt een incidenteel bedrag in 2025 beschikbaar gesteld voor het opstellen van een dierenwelzijnsbeleid. Dit bedrag zal gedekt worden vanuit de Algemene Reserve.

Programma 9 Wonen en Ruimte

Voor dit programma is op dit moment geen nieuw beleid opgenomen.

Programma 10 Financiën

Voor dit programma is op dit moment geen nieuw beleid opgenomen.

5. Investeringsplan

Het gemiddelde kapitaallastenniveau in de programmabegroting van de gemeente Noordwijk bedraagt € 4.500.000,- per jaar. De afgelopen jaren zien we een onderbesteding op ons investeringsprogramma. Het niet halen van de geplande investeringen komt door planningsoptimisme, wijzigingen in kosten ten opzichte oorspronkelijk begroot en prioriteitsverschuivingen. Dit leidt jaarlijks tot een overschot in de najaarsnota op onze kapitaallasten. In de te nemen maatregelen wordt ervan uitgegaan dat de kapitaallasten met 10% worden verlaagd (€ 450.000,- structureel).

Bij het maken van het Investeringsplan 2025-2028 gaan we uit van het Investeringsplan 2024-2027 en voegen we hier de jaarschijf 2028 aan toe. Daarnaast worden nieuwe investeringen aangedragen. Richting de programmabegroting zullen nieuwe investeringen integraal afgewogen worden met in het achterhoofd dat dit binnen het kapitaallastenniveau moet passen. Bij de investeringen gaan we nog beter de relatie leggen met de uit te voeren ruimtelijke projecten en de beheerplannen wegen, groen, gemeentelijke gebouwen enzovoort. Daarnaast wordt kritisch gekeken naar de capaciteitsplanning zodat de werkzaamheden beter en meer integraal op elkaar afgestemd kunnen worden.

De komende maanden wordt bovenstaande verder uitgewerkt. Ten tijde van de Programmabegroting 2025-2028 wordt een investeringsplan uitgewerkt waarin de bijstelling van het kapitaallastenniveau en een meer reële planning worden verwerkt.

6. Proces richting opmaken programmabegroting

Het tot stand komen van de programmabegroting verloopt volgens het proces, zoals uiteengezet in het Spoorboekje 2024 van de gemeente Noordwijk. Hieronder een samenvatting van dit proces met tijdlijn.

- De Perspectiefnota 2025-2028 die op 9 juli 2024 wordt behandeld door de gemeenteraad, is richtinggevend, zowel qua beleid als financieel, voor de invulling van de Programmabegroting 2025-2028.
- Na het zomerreces zullen in de maand september middels de scrummethode in diverse sessies met beleidsmedewerkers, strategisch partners, clustermanagers, de directie en de portefeuillehouders de programma's van de programmabegroting worden beschreven aan de hand van de zeven W-vragen.
- Op 8 oktober 2024 vindt er besluitvorming plaats door het college.
- De Technische avond/Benen Op Tafel (BOT) sessie vindt plaats op 15 oktober 2024.
 - Hierin zal de programmabegroting in presentatievorm aan de orde komen. De presentatie zal worden gegeven door team Financiën. Hierbij zullen de directie, de clustermanagers (eventueel beleidsmedewerkers) en de financieel adviseurs aanwezig zijn.
 - Tijdens de (BOT) sessie hopen wij de meeste vragen van de raads- en commissieleden te beantwoorden. Mochten er nog technische vragen zijn dan kunnen deze tot uiterlijk 22 oktober 2024 worden gesteld en bij de griffie worden ingediend. De beantwoording zal uiterlijk op 28 oktober 2024 plaatsvinden.
- Op 5 november 2024 vindt de besluitvorming plaats in de raad.
- Tot slot wordt de programmabegroting op 8 november 2024 toegezonden aan de Provincie Zuid-Holland.

Voorstraat 42
2201 HW Noordwijk
T. 071 - 36 60 600
gemeente@noordwijk.nl
www.noordwijk.nl